

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.445.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12139 Pana Posła Janusza Cichonia, w sprawie konieczności systemowych działań zwiększających dofinansowanie dla warsztatów terapii zajęciowej i wsparcia pracowników tychże placówek, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie należy podkreślić, że w ostatnich latach kilkakrotnie zwiększono kwotę dofinansowania rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej – początkowo z kwoty 14 796 zł w 2015 r. do kwoty 33 696 zł w 2024 r., a rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. poz. 1984) kwotę dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej podniesiono do 35 196 zł w 2025 r. i w latach następnych (wzrost o 1 500 zł).

Warsztaty doświadczają problemów spowodowanych rotacją pracowników, wynikającą m.in. z niskiego poziomu wynagrodzeń. Należy mieć przy tym na uwadze, że wynagrodzenia osobowe pracowników WTZ stanowią ok. 62%-64% kosztów działalności WTZ ogółem (np. w 2020 r. wydatki te stanowiły 63,5% kosztów działalności WTZ, w 2021 r. 63,6%, w 2022 r. 62,2%, w 2023 r. 63,3%, a w 2024 r. 64,1%). Coroczny wzrost minimalnego wynagrodzenia powoduje konieczność podwyższania wynagrodzenia pracownikom zatrudnionym w WTZ. Z uwagi na powyższe, a także w reakcji na sygnały, iż dotychczasowe kwoty dofinansowania rocznego pobytu uczestnika w WTZ nie pokrywają wszystkich kosztów ponoszonych przez te jednostki, w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęto prace nad nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605, z późn. zm.) w zakresie kolejnego podwyższenia kwoty dofinansowania ze środków PFRON dla WTZ. Projekt wpisano do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (numer z wykazu prac legislacyjnych: RD246).

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym dostępny jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny¹, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Celem ww. projektu rozporządzenia jest zwiększenie dofinansowania m.in. kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej z 35 196 zł w 2025 r. do 38 496 zł w 2026 r. i w latach następnych (wzrost o 3 300 zł).

¹ Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12404207>

Przygotowanie projektu rozporządzenia poprzedzono przeprowadzeniem w Ministerstwie i Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych analizy możliwości wprowadzenia postulowanego przez środowisko WTZ mechanizmu waloryzacji wysokości dofinansowania w oparciu o określone wskaźniki i wysokości kwoty kolejnego zwiększenia dofinansowania.

Z analizy tej wynika, iż określenie stałego rocznego wskaźnika wzrostu poziomu dofinansowania do pobytu uczestników w warsztatach terapii zajęciowej mogłoby zagrozić stabilności finansowej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dysponującego ograniczonymi środkami, z których sfinansować trzeba też inne zadania obligatoryjne, a których wysokość jest ściśle związana ze źródłem pokrycia, a przede wszystkim z wpłatami pracodawców i dotacji budżetowej. Oznacza to, że PFRON w pierwszej kolejności musi zabezpieczyć środki na obligatoryjne zadania ustawowe, a zwłaszcza na zapewnienie dofinansowania do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych, realizowane na podstawie art. 26a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.).

Wspomniana analiza wykazała ponadto, że procedowanie kolejnych zmian rozporządzenia w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym skutkować będzie zmniejszeniem finansowania pozostałych zadań realizowanych przez samorządy wojewódzkie i powiatowe, o których mowa w art. 35 i art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zwiększenie zobowiązań od nowego roku odbędzie się bowiem w ramach aktualnie zatwierdzonego planu finansowego funduszu na przelewy redystrybucyjne w 2026 r. Projekt planu finansowego PFRON opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu oraz trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 984) z uwzględnieniem „wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” oraz „wieloletnich założeń makroekonomicznych na lata 2025-2029”. Projekt zakłada, że środki na finansowanie algorytmu będą mniejsze niż przewidywane wykonanie w 2025 r.

Analiza danych uzyskanych ze sprawozdań Zarządu PFRON z realizacji planu rzeczowo-finansowego z działalności PFRON w 2024 r. wykazała, że – z uwagi na m.in. niewystarczające środki Funduszu, które przekazano zgodnie algorytmem przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym – w samorządach powiatowych nie zrealizowano wniosków na szacunkową kwotę 758 565 964 zł, natomiast w samorządach wojewódzkich na kwotę 156 529 054 zł. Dotyczy to w szczególności wniosków na dofinansowanie:

- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) – na kwotę ponad 276 mln zł (zadanie powiatu);
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c ww. ustawy) – na kwotę ponad 273 mln zł (zadanie powiatu);
- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a ww. ustawy) – na kwotę ponad 108 mln zł (zadanie powiatu);

- robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy) – na kwotę ponad 75 mln zł (zadanie województwa);
- zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (art. 36 ust. 2 ww. ustawy) – na kwotę ponad 55 mln zł (zadanie województwa);
- kosztów tworzenia zakładów aktywności zawodowej (art. 35 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy) – na kwotę ponad 26 mln zł (zadanie województwa).

Przyjęcie zasady uzależnienia kwoty na jednego uczestnika WTZ np. od minimalnego wynagrodzenia za pracę lub innych wskaźników, skutkowałoby znaczącym wzrostem wydatków PFRON przeznaczanych na WTZ i jeszcze większym ograniczeniem wydatków na pozostałe zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zaproponowana w projekcie ww. rozporządzenia kwota dofinansowania kosztów rocznego pobytu uczestnika w WTZ pozwoli zminimalizować rotację pracowników w tych placówkach, spowodowaną najczęściej niskim poziomem wynagrodzeń, nie nadwyrężając przy tym możliwości finansowych PFRON i nie zagrażając realizacji innych zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także programów Rady Nadzorczej PFRON.

Ze względu na powyższe nie są aktualnie prowadzone prace nad wprowadzeniem stałego mechanizmu waloryzacji dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Maja Nowak

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/